

יום שלישי 08 ינואר 2013

לכבוד
מר דניאל בארנבוים
ברלין

שלום רב,

קראתי את רשימתך מהיום בעיתון "הארץ" ואני רוצה לשבח אותך על גישתך המאוזנת לסכסוך. אני מרשה לעצמי להניח כי חילופי המכתבים המלומדים בינינו, עזרו לך במידה מסוימת לראות את התמונה האומללה של הסכסוך, משני צדדיו של המתרס.

אף אני בדעתך כי אסור לסגור אוניברסיטאות או מקומות לימוד אחרים. לדעתי זאת בכלל משימה בלתי אפשרית: עוד איש בעולם, יהיה עריץ ככל שיהיה, לא הצליח לכבות את אור הנר של החינוך, ההשכלה ורכישת הדעת. גם אני חושב כי לעומת הגל הגואה של לאומנות בקרב המשכילה הפלסטינית, צריך להעמיד מצג של דיאלוג ובעיקר לגבש אופק מדיני שיתן תקווה לכל, וקודם כל לשכבה האינטלקטואלית של העם הפלסטיני.

יחד עם זאת אני לא משלה את עצמי שניתן להגיע לכלל הבנה רק באמצעות דיאלוג כזה. התסכול בצד הפלסטיני כמו גם בכל החברה הפונדמנטליסטית המוסלמית, הוא עמוק ביותר ואיננו מתמצה רק בסכסוך הישראלי-פלסטיני. האינטלקטואל המוסלמי מגיע לכלל תסכול כאשר הוא נוכח לדעת כי בעוד שהחברה אליה הוא שייך מתקדמת בקצב של טור אריתמטי, מתקדמת החברה המערבית בטור גיאומטרי. כתוצאה מכך לא רק שהפער בין שתי החברות איננו נסגר, אלא שהוא מתרחב והולך מעשור לעשור.

זאת הסיבה מדוע רבבות סטודנטים אירנים צעירים, חניכי אוניברסיטאות המערב, נתנו יד לחומייני לחולל את המהפכה הפונדמנטליסטית שלו; וזאת גם הסיבה מדוע כל המתאבדים ללא יוצא מהכלל, שבצעו את הפגיעות בניו-יורק ובוושינגטון, היו אקדמאים שקיבלו את השכלתם במערב ובילו שם שנים רבות.

גם בקרב המתאבדים הפלסטינים רב מספרם של הצעירים המשכילים, ובעיקר אלה שקיבלו השכלה דתית באמצעות בתי הספר של החמאס והג'יהד המוסלמי. אני חרד מאוד לאופי החינוך שמקבלים צעירים פלסטינים באוניברסיטאות הרבות (שקמו, דרך אגב, רק אחרי 1967, עד אז לא איפשרו ממשלות מצרים וירדן להקים אוניברסיטאות ברצועת עזה ובגדה המערבית) בתחומי הרשות הפלסטינית; כשם שאני חרד מפני החינוך הלאומני הקיצוני שמקבלים צעירים יהודים בישיבות ההסדר של המפד"ל.

החינוך חייב להפסיק להיות נשק לאומני בידי האחראים עליו משני הצדדים, ואני קורא לך להשמיע קולך בנושא זה, לא רק לגבי אוניברסיטת ביר-זית.

אגב: גמרתי זה עתה לכתוב רשימה ארוכה ואוביקטיבית ככל האפשר על הנושא: "הסכסוך הישראלי-פלסטיני – עבר, הווה ועתיד"

בימים הקרובים היא תישלח לידידי נשיא גרמניה ד"ר יוהנס ראו. אם גם אתה מעונין בחוברת (בגרמנית) אנא העבר אלי בפקס או ב- E-Mail את ה- E-Mail שלך, ואשמח לשלוח לך אותה.

בברכה רבה

דב בן-מאיר